

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

ІІІ навчально-методичної конференції ХНМУ

Харків
ХНМУ
2020

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС
ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ**

ІІІ навчально-методична конференція ХНМУ

29 січня 2020 року
м. Харків

Харків
ХНМУ
2020

УДК 378.091.33:61(477.54)ХНМУ
С88

Затверджено Вченою Радою ХНМУ.
Протокол № 1 від 23.01.2020 р.

Редакційна колегія:

Марковський В.Д., Фоміна Л.В., Краснікова С.О., Логвінова Ж.І.

С88 Студентоцентрований навчальний процес як запорука забезпечення якості вищої медичної освіти: матеріали ЛІІІ навч.-метод. конф. ХНМУ (Харків, 29 січня 2020 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків : ХНМУ, 2020. – Вип. 10. – 236 с.

Матеріали, наведені у збірнику, освітлюють студентоцентровані педагогічні технології, які підвищують мотивацію студентів, сприяють активізації навчального процесу та покращенню якості освіти.

Збірник розраховано на викладачів вищих медичних закладів.

УДК 378.091.33:61(477.54)ХНМУ

©Харківський національний
медичний університет, 2020

допускати студента до пацієнта необхідно відпрацювати практичні вміння на тренажері.

Студенти відзначають високу ефективність одночасного засвоєння теоретичного матеріалу та набуття практичних навичок на симуляторах-манекенах.

Література:

1. Свистунова А.А. ред. Симуляционное обучение в медицине. Составитель Горшаков М.Д., Издательство Первого МГМУ им. И.М. Сеченова 2013.

2. Похилько В. Симуляційне навчання – не розкіш, а необхідність. Ваше здоров'я №9–10 (1444-1450) 12.03.2018 с. 9–10

3. Запорожан В. Компетентний лікар – як навчити і не втратити. «Ваше здоров'я» №9-10 (1449–1450) 12.03.2018, с. 10–11

*Погорелов В.М., Гуйда П.П., Телегіна Н.Д.,
Брек В.В., Маслова Є.П., Чернонос К.О.*

ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ТА ФОРМУВАННЯ ЇХ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ

Стрімкий розвиток медичної науки, розвиток нових високоточних технологій вимагає підготовки висококваліфікованих фахівців, які повинні володіти новітніми знаннями та сучасними технологіями. Крім того, сучасне суспільство висуває досить високі вимоги до підготовки медичних фахівців, тоді як класичні підходи медичної освіти не завжди в повній мірі можуть забезпечити ці потреби, тому що підготовка інколи не відповідає потребам часу. З цього приводу, на наш погляд, потрібні зміни якості медичної освіти, яка повинна відповідати міжнародним стандартам професійної діяльності, щоб задовольняти всі запити суспільства й держави в його кінцевому результаті. Навчання у вищому навчальному закладі є важливим етапом, на якому закладаються основи професійного становлення особистості. Важливою умовою готовності до професійної діяльності є наявність відповідних властивостей, схильностей та певного хисту до майбутньої професії. Професійна діяльність формується на базі знань, умінь, навичок, особливо професійно значущих, та удосконалення особистісних якостей. Це досягається в використанні сучасних методів та технологій навчання, а саме: професійний тренінг, метод «конкурентних груп», «кейс-метод», «мозковий штурм», навчальні дискусії, «метод проектів» та інші, особливо при невідкладних станах легенево-судинної патології [1]. Тому разом із класичними підходами й традиційними формами та методами все частіше впроваджуються інтерактивні методи навчання, які активізують пізнавальну діяльність, творчість, формують та розвивають комунікативні, лідерські якості студента, що є надзвичайно важливим у майбутньому під час ро-

боти з психологічно важкими пацієнтами. Основними методами у реалізації інтерактивного навчання є такі: інтерактивна лекція, «мозковий штурм», «карусель», ігрові вправи, практичні завдання, рольові та ділові ігри, тренінг, обговорення проблеми в командах та парах тощо, де педагог займає лідерські позиції [2]. Теоретичні основи стимуляційного як одного з головних методів інтерактивного навчання в медицині спрямовані на розширення досвіду за допомогою керованого моделювання різних аспектів реального світу [3, 4]. Тобто, поява високотехнологічних манекенів, комп'ютерних програм розширює потенціал симуляційного навчання та надає можливість сформувати здатність студентів (під керівництвом педагога – лідера) виявлення у себе власних недоліків у теоретичній підготовці та в відпрацюванні практичних навичок застосування «позитивно-критичного та позитивно-мотивованого» методу, що буде спонукати до успішної адаптації студентів та психологічної готовності до професійної діяльності у майбутньому [5, 6].

Мета: вплив інтерактивно-стимуляційного методу на процес підвищення ефективності навчання студентів 4–6 курсів.

Проведена порівняльна робота у групах дозволила нам сформувати здатність студентів до виявлення власних недоліків у теоретичній підготовці та в відпрацюванні практичних навичок при застосуванні «позитивно-критичного та позитивно-мотивованого» методу. Звертаємо увагу на те, що студенти й викладач є рівнозначними суб'єктами в цьому процесі, але роль викладача має провідне значення, тому що він є головним організатором навчання відповідно до рівня базової підготовки та повинен бути грамотним, сконцентрованим, відкритим, спокійним. Викладач виступає в ролі координатора систематизованої інформації, організує інтерактивне навчання з застосуванням того чи іншого методу, тобто стимуляційного чи симуляційного в залежності від готовності й можливості використання власного теоретичного та професійного досвіду. Мотивує студентів до навчання через подачу правильної інформації та вказує на необхідність опанування практичними навичками, стимулює до розв'язання проблеми із застосуванням методу «позитивної критики» та шляхом формування професійної компетентності й навичок у студентів, ситуаційної обізнаності у прийнятті необхідного рішення. Додатком до цього є відпрацювання конкретних комп'ютерних програм, що дає краще розуміння природи проблеми у вигляді алгоритму, графіків, фазових портретів.

Висновки. Використання інтерактивно-стимуляційного навчання дає можливість систематизувати теоретичні знання й на цьому підґрунті оволодіти практичними навичками у повному обсязі та сформулювати в студентів готовність до професійної діяльності в майбутньому.

Перспективи. Буде проведено й подальше спостереження за студентами в групах з використанням симуляційних методів у процесі навчання при інших невідкладних станах патології внутрішніх органів.

Література:

1. Токар-Біляєва О. П. Формування готовності студентів-медиків до професійної діяльності як актуальна проблема сучасної медичної освіти. Вплив науково-технічного прогресу на розвиток медичної науки та практики: реалії сьогодення: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 2017. С. 70–71.
2. Софій Н. З., Кузьменко В. У. Про сто і один метод активного навчання. К.: Крок за кроком, 2004. 128 с.
3. Cooper J. B., Taqueti V. R. A brief history of the development of mannequin simulators for clinical education and training. Qual Saf Health Care. 2004 Oct; 13 (Suppl 1): i11–i18. DOI: 10.1136/qshc.2004.009886
4. Gaba D. M. The future vision of simulation in health care. Qual Saf Health Care. 2004 Oct; 13 (Suppl 1): i2-10. DOI:10.1136/qhc.13.suppl_1.i2
5. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: монографія. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агенство», 2012. 200 с. URL:
http://lib.iitta.gov.ua/1651/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BD_%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80_12.pdf
6. Богдан В.В., Єгоренков А.І., Пащенко В.В., Гур'янов В.Г. Науково-методичні аспекти розробки факультативного заняття «моделювання аутоімунної реакції» з дисципліни «медична та біологічна фізика». Сучасна медицина: актуальні проблеми, шляхи вирішення та перспективи розвитку: збірник тез наукових робіт. Одеса: ГО «Південна фундація медицини», 2016. С. 107–109.

Попова Л.Д., Наконечна О.А.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ

Постановка проблеми. Впровадження студентоцентрованого навчання у вищих навчальних закладах є актуальним і дуже важливим для належного забезпечення якості вищої освіти. У країнах європейського континенту студентоцентроване навчання є своєрідним «mainstream» сучасної академічної політики [1].

Аналіз матеріалів публікацій. Студентоцентроване навчання сприяє диференціації та індивідуалізації навчальної діяльності студентів і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії навчання [2]. Переміщення фокусу освіти з викладача на студента вимагає змін методів навчання, зокрема типу взаємовідносин «викладач-студент» [3, 4]. При студентоцентрованому навчанні роль викладача не зменшується, а змінюється. Викладач має стати для студента фасилітатором у навчальному процесі, систематизатором та коректором знань, куратором студентів у процесі засвоєння нової інформації [4, 5].

Паутіна О.І., Руда Н.Г.

**ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ
НА КАФЕДРІ ФАРМАКОЛОГІЇ ХНМУ 156**

Перекрест М.І.

**ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ 158**

Плахотна О.М., Древаль Д.Т.

**ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДІАТРИЧНИХ СИМУЛЯТОРІВ
ДЛЯ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТАМИ 160**

Погорелов В.М., Гуйда П.П., Телегіна Н.Д., Брек В.В., Маслова Є.П., Чернонос К.О.

**ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ
ТА ФОРМУВАННЯ ЇХ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ 162**

Попова Л.Д., Наконечна О.А.

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ
НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ 164**

Рогова А.В.

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ
«ОСНОВИ ХРИСТІЯНСЬКОЇ ЕТИКИ І МОРАЛІ» 167**

Сипливий В.О., Доценко В.В., Петренко Г.Д., Гузь А.Г., Грінченко С.В., Робак В.І.

**ДОСВІД ТА МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ
З УРАХУВАННЯМ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ 168**

Сирова Г.О., Петюніна В.М., Тюпова А.І.

СТУДЕНТ – В ЕПІЦЕНТРІ 173

Сінайко В.М., Коровіна Л.Д., Радченко Т.М.

ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФОРМА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ 175

Соловійова Є.Т.

**АКТИВІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ 177**

Сорокіна І.В., Марковський В.Д., Калужина О.В.,

Галата Д.І., Плітень О.М., Омельченко О.А.

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ
З ДИСЦИПЛІНИ «ПАТОМОРФОЛОГІЯ» 179**

Старіков В.І., Гаврилов А.Ю., Сенніков І.А.

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ
ОНКОЛОГІЧНОЇ НАСТОРОЖЕНОСТІ У МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ 182**

Старкова І.В.

**СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ –
ОСНОВА ЯКІСНОГО ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ З АКУШЕРСТВА 184**

Степаненко О.Ю., Кольцова Л.В.

**ЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ РЕФЕРАТИВНИХ
КОНФЕРЕНЦІЙ В РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ
СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ НАВЧАННЯ:
ДОСВІД КАФЕДРИ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ 186**

Тимчук Н.Ф., Садовниченко Ю.О., М'ясоєдов В.В.

**ПРИРОДНИЧИЙ МУЗЕЙ КАФЕДРИ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ХНМУ
ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО
НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ 188**

Відповідальний за випуск

В.Д. Марковський

Формат А5. Цифровий друк. Ум. друк. арк 14,75.
Зам. № 20-33892.

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknurio@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.